

Sygn. akt I C 2412/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2017r. w K.

sprawy

z powództwa **J. M. (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki J. M. kwotę 8.852,84zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt dwa złote 84/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości nie przekraczającej w stosunku rocznym odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 5.700,00zł (pięć tysięcy siedemset złotych 00/100) od dnia 25 lutego 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 3.000,00zł (trzy tysiące złotych 00/100) od dnia 8 września 2017r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 152,84zł (sto pięćdziesiąt dwa złote 84/100) od dnia 24 czerwca 2016r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu tytułem części nieuiszczonych wydatków:

- powódki J. M. kwotę 783,71zł (siedemset osiemdziesiąt trzy złote 71/100)

- od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwotę 1.623,24zł (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia trzy złote 24/100),

4. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki J. M. kwotę 1.284,64zł (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt cztery złote 64/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 2412/16

UZASADNIENIE

W dniu 1 września 2016r. powódka J. M. skierowała do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwoty 5.700,00zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze zdarzeniem z dnia 12 stycznia 2016r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 25 lutego 2016r. do dnia zapłaty oraz kwoty 152,84zł tytułem zwrotu kosztów leczenia powypadkowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 24 czerwca 2016r. do dnia zapłaty, a ponadto ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za wszelkie skutki

zdarzenia z dnia 12 stycznia 2016r. oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że w dniu 12 stycznia 2016r. w miejscowości C. miało miejsce zdarzenie komunikacyjne, w trakcie którego kierujący samochodem marki P. o nr rej. (...) nie zachował szczególnej ostrożności, skutkiem czego doszło do wypadku komunikacyjnego. Pasażerem tego pojazdu była powódka. Sprawca był w dacie zdarzenia ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. W następstwie zdarzenia zdiagnozowano u powódki ogólne potłuczenia i posiniaczenia w obrębie całego ciała, uraz kręgosłupa w odcinku szyjnym, uraz kręgosłupa w odcinku lędźwiowym, powierzchowny uraz jamy brzusznej, uraz klatki piersiowej, uraz kończyny dolanej lewej. Bezpośrednim następstwem zdarzenia były silne dolegliwości bólowe. Powódka była konsultowana w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w K.. Powódce zaopatrzone podudzie, zlecono kontynuowanie leczenia w poradni ortopedycznej i przyjmowanie leków przeciwbólowych. Powódka korzystała z kołnierza ortopedycznego i przyjmowała leki przeciwbólowe. Powódka w następstwie zdarzenia odczuwała bóle głowy, kręgosłupa oraz złe samopoczucie, co powodowało problemy ze snem oraz stres i stany lękowe.

Powódka nadal odczuwa skutki zdarzenia w postaci bólu, powódka straciła przytomność, komunikuje nudności. Powódka przeszła dodatkowe badania, wykonano u niej CT głowy i TK kręgosłupa.

Powódka kontynuowała leczenie u lekarzy neurologa i chirurga. W trakcie badania lekarz chirurg wskazał skręcenie kręgosłupa, stłuczenie mostka, stłuczenie okolicy brzucha, stłuczenie okolic kręgosłupa lędźwiowego z naruszeniem zmian zwyrodnieniowych oraz stłuczenie podudzia lewego z krwiakiem.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego. W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego przyznał powódce kwotę 1.300,00zł tytułem zadośćuczynienia.

W ocenie powoda tak ukształtowana kwota zadośćuczynienia jest rażąco zaniżona.

Postanowieniem z dnia 2 września 2016r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 2412/16 oddalił w całości wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego pisma procesowego pozwany wskazał, iż kwota wypłacona powódce w toku postępowania likwidacyjnego tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do rozmiaru doznanej przez nią krzywdy.

W piśmie procesowym z dnia 8 września 2017r. powód rozszerzył żądanie zadośćuczynienia o kwotę 10.000,00zł do kwoty 15.700,00zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 5.700zł od dnia 25 lutego 2016r. do dnia zapłaty i od kwoty 10.000,00zł od daty zmiany jakościowej powództwa do dnia zapłaty.

Pozwany zakwestionował również w całości rozszerzenie żądania odszkodowawczego i wniósł o jego oddalenie w całości.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 12 stycznia 2016r. w miejscowości (...) na drodze nr 442w kierujący pojazdem m-ki P. o nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności i nie dostosował prędkości prowadzonego samochodu do warunków drogowych i na śliskiej nawierzchni, przy padającym śniegu wpadł w poślizg, zjechał na prawe pobocze i uderzył w ogrodzenie posesji.

W wyniku tego zdarzenia powódka doznała obrażeń ciała.

Na miejscu zdarzenia przeprowadzono interwencję Policji. Sprawca zdarzenia został ukarany w trybie mandatowym.

(notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k. 95, opis sytuacji k. 106, przesłuchanie powódki J. M. k. 205-205v)

Powódka po zdarzeniu była diagnozowana w Oddziale Ratunkowym w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K..

Powódkę zaopatrzone, wykonano badania i skierowano do dalszego leczenia, w tym do poradni neurologicznej i chirurgicznej.

(karta leczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym k. 7, 11, 12, historia choroby k. 8, 13-21, 64v-74, 77v-78v, 80—89v, 93-94, 103v-107, zdjęcia k. 9-10, 102v, przesłuchanie powódki J. M. k. 205-205v)

Z punktu widzenia neurologicznego w wyniku zdarzenia u powódki rozpoznano stan po stłuczeniu głowy – pourazowe bóle i zawroty głowy w wywiadzie, stan po stłuczeniu klatki piersiowej bez następstw neurologicznych, zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe samoistne kręgosłupa lędźwiowego z ograniczeniem sprawności, zmiany zwyrodnieniowe – wytwórcze kręgosłupa szyjnego, stan po stłuczeniu podudzia lewego bez uszkodzenia nerwów obwodowych.

Powyższe obrażenia mogły powodować u powódki pourazowe zawroty głowy, które miały charakter przemijający i ustąpiły w dniu 5 maja 2016r., tj. w dacie zakończenia leczenia neurologicznego.

Powódka przed wypadkiem chorowała na cukrzycę typu 2, niedoczynność tarczycy i zaburzenia gospodarki lipidowej. W zakresie narządu ruchu występowały samoistne zaawansowane zmiany chorobowe zwyrodnieniowe w kręgosłupie szyjnym i lędźwiowym kręgosłupa. Zmiany zwyrodnieniowe w kręgosłupie szyjnym miały istotny wpływ na wystąpienie u powódki pourazowych zawrotów głowy jako objawu przemijającego pourazowego zespołu szyjnego.

Pourazowy ustępujący zespół szyjny w postaci bólów i zawrotów głowy spowodował u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu w rozmiarze 2%. Objawy pourazowego zespołu szyjnego ustąpiły w wyniku zastosowanego leczenia.

(opinia sądowo – lekarska k. 154-157)

Z punktu widzenia ortopedycznego u powódki w wyniku zdarzenia rozpoznano uraz głowy, stłuczenie lewej kończyny dolnej i stłuczenie ściany klatki piersiowej.

Leczenie powódki w tym zakresie trwało od dnia wypadku, tj. 12 stycznia 2016r. do dnia 8 marca 2016r. i był to czasookres istotnego naruszenia sprawności jej organizmu.

Po wypadku pojawiły się dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Istnienie u powódki w dacie zdarzenia zmian zwyrodnieniowych w odcinku lędźwiowym i szyjnym kręgosłupa było istotnym czynnikiem pojawienia się dolegliwości bólowych. Dolegliwości te miały charakter przejściowy.

Z powodu stłuczenia ściany klatki piersiowej - mostka i żeber uszczerbek na zdrowiu powódki wynosi 0%, natomiast z powodu stłuczenia goleni lewej z powstaniem krwiaka wymagającego nacięcia i ewakuacji – uszkodzenie tkanek miękkich goleni, blizny po nacięciu, zaburzenia czucia spowodowały uszczerbek na zdrowiu w rozmiarze 5%, co stanowi jednocześnie łączny uszczerbek na zdrowiu powódki.

W wyniku wypadku powódka nie była osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisów o zabezpieczeniu społecznym.

Skutki zdarzenia nie powodują obecnie dla powódki ograniczeń w aktywności życiowej.

Powódka stosowała właściwe leczenie farmakologiczne.

(opinia z zakresu ortopedii i traumatologii k. 170-176, 215-216)

Z punktu widzenia chirurgicznego u powódki w wyniku zdarzenia zdiagnozowano stan po stłuczeniu głowy i klatki piersiowej bez następstw urazowych, zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego, stan po stłuczeniu lewego uda i rany lewego podudzia wygojone bez następstw.

Powyższe obrażenia nie spowodowały trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki z przyczyn chirurgicznych. Doznane stłuczenia powierzchowne oraz krwiak podskórny lewego uda i rana lewego podudzia wygoiły się prawidłowo, nie powodując upośledzenia funkcji życiowych.

Powódka wymagała opieki osób drugich przez czas 5 – 6 tygodni ze względu na zawroty głowy i zespół bólowy.

W wyniku zastosowanego leczenia zmiany pourazowe uległy wycofaniu, a utrzymują się wyłącznie dolegliwości związane z masywnymi zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa.

Powódka nie wymaga obecnie kontroli i leczenia chirurgicznego.

(opinia chirurgiczna k. 179-180, 189)

Powódka, w wyniku zdarzenia, poza szkodą na osobie poniosła również wydatki z tytułu kosztów leczenia w łącznej wysokości 152,84zł.

(faktury k. 29-32, 74v-77, 90-92v)

W momencie zdarzenia sprawca wypadku posiadał zawartą z pozwanym (...) S.A. z/s w W. umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie i mieniu w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...).

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego ustalił u powódki w związku ze zdarzeniem 1% uszczerbku na zdrowiu i decyzją z dnia 25 lutego 2016r. przyznał powódce odpowiednio kwotę 1.300,00zł tytułem zadośćuczynienia.

(opinia k. 22-27, 111-123, decyzja k. 28, 97, 98, oświadczenie dot. okoliczności zdarzenia drogowego k. 60-61, 62, odwołanie k. 63v-64, 79-79v, druk zgłoszenia szkody k. 99-100)

Sąd uznał za przydatne do ustalenia stanu faktycznego opinie sporządzone przez biegłych neurologa, ortopedę i chirurga albowiem są one pełne, jasne, zrozumiałe, wyczerpujące i kompleksowe oraz wewnętrznie spójne. Biegli w poszczególnych opiniach udzielili odpowiedzi na wszystkie postawione w tezach dowodowych pytania, sformułowania zawarte w treści każdej opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegli przedstawili metody badawcze, materiał badawczy, na którym się oparli. Wnioski końcowe każdej z opinii są zwarte i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłych badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegli ortopeda i chirurg w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkowali się również do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnej materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatu.

Z tych samych co wskazanych powyżej względów Sąd odmówił w części przydatności do ustalenia stanu faktycznego kwalifikacji wielkości uszczerbku na zdrowiu i wartości szkody sporządzonej w postępowaniu szkodowym w ramach

odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Na podstawie art. 436 § 2 kc w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

Mając na względzie treść art. 415 kc w przypadku przewozu wykonywanego grzecznościowo oparcie odpowiedzialności za szkodę następuje na zasadzie winy.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2016.2060 – j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą (art. 361 § 1 kc).

Opisana w cyt. powyżej przepisach odpowiedzialność jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, która oparta jest na założeniu, że sam ruch mechanicznego środka komunikacji stwarza zwiększone ryzyko dla otoczenia, niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania podmiotu prowadzącego taki pojazd.

Odpowiedzialność taką uchylają jedynie okoliczności egzoneracyjne. Posiadacz pojazdu może się uwolnić od odpowiedzialności wyłącznie przez wykazanie, że szkoda powstała na skutek: siły wyższej, wyłącznej winy poszkodowanego, wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą posiadacz nie ponosi odpowiedzialności.

Wina poszkodowanego zachodzi wówczas, gdy można mu postawić zarzut niedokładania należytej staranności wymaganej od osoby rozsądnej w konkretnych okolicznościach. Wyłącza ona odpowiedzialność, gdy jako jedyna, w świetle wskazań nauki i doświadczenia życiowego, jest na tyle poważna, że może być uwzględniana, pochłaniając przy tym inne poboczne okoliczności.

Odpowiedzialność posiadacza pojazdu wykluczona jest także w sytuacji wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą ten nie ponosi odpowiedzialności.

Jak już wskazano dla ustalenia odpowiedzialności za szkodę niematerialną warunkiem koniecznym jest istnienie adekwatnego związku przyczynowego między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. LEX nr 1454546, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r. w

sprawie o sygn. akt I ACa 175/14, opubl. LEX nr 1489037, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. LEX nr 1500753, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. LEX nr 1451641.

Szkoda zarówno majątkowa, jak i niemajątkowa musi pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14, opubl. LEX nr 1770850, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 8 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. LEX nr 1667508, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14, opubl. LEX nr 1624064, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. LEX nr 1554766, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. LEX nr 1469375.

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajzeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych jak i tych, które w związku z doznaniem uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. LEX nr 1509116, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. LEX nr 1563513, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. LEX nr 1587268, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. LEX nr 1554625, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. LEX nr 1439218, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. LEX nr 1480479, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. LEX nr 1416140, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. LEX nr 1454457

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem, zawinieniem sprawcy zdarzenia, który wykonywał przewóz grzesznościowy (por. art. 415 kc w zw. z art. 436 § 2 kc) i powstałą u powódki szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który nie pozostaje w jakiegokolwiek zależności z istniejącymi u niej schorzeniami samoistnym bądź też innymi dolegliwościami, a ocena zdiagnozowanych u powódki schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane

przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości 8.700,00zł, których rozmiar oszacowano przy określonych przez biegłych neurologa, ortopedę i chirurga rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powódki, a także procentowej wartości uszczerbku na zdrowiu powódki na poziomie 2% z tytułu obrażeń neurologicznych i chirurgicznych oraz 5% z tytułu uszczerbku ortopedycznego, nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powódki, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

Odszkodowanie wypłacone powódce w ramach postępowania szkodowego w wysokości 1.300,00zł Sąd wziął pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia, co nie jest jednak jednoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę tego odszkodowania, a jego wysokość oceniana łącznie przedstawia realną, ekonomicznie odczuwalną wartość.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądanego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem zarazem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winna ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony, przy czym rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. LEX nr 1391106, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. LEX nr 1362966, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl. LEX nr 1466803, wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. (...) nr (...).

Powódka była również uprawniona do żądania zwrotu wydatków z tytułu kosztów leczenia. Powódka poniosła wydatki na leczenie w łącznej wysokości 152,84zł. Konieczność, prawidłowość i zasadność ich poniesienia została potwierdzona w opinii ortopedycznej.

Świadczenie ubezpieczyciela w ramach umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych. Przepis art. 444 § 1 kc nie nakłada na poszkodowanego obowiązku wykazywania, iż nie mógł skorzystać z państwowej służby zdrowia. (por. uchwała SN z dnia 19 maja 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 63/15, opubl. Biul. SN 2016 nr 5).

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku.

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. Ponadto

pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

Celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego nie pogarszania. Muszą to być jednakże koszty, które pozostają w związku przyczynowym z likwidacją skutków uszkodzenia ciała. Koszty te należy oceniać wg kryteriów obiektywnych w zakresie potrzeb poszkodowanego. Nie mogą to być koszty, które przekraczają te potrzeby. Realność szkody wyraża się w tym, że przyznanie odszkodowania nie uzasadnia sama utrata zdrowia i ewentualność poniesienia wydatków, ale rzeczywiste zwiększenie potrzeb powstałe w następstwie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Przesłanką uwzględnienia żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 kc jest wyłącznie wykazanie przez poszkodowanego, że suma której zwrotu domaga się od zobowiązanego do naprawienia szkody jest sumą potrzebną na koszty restytucji pełnej sprawności.

W tym miejscu należy wskazać, iż pozwany zaniechał wskazania dowodów, których przeprowadzenie mogłoby zmienić i zmniejszyć obraz doznanych przez powódkę cierpień fizycznych i psychicznych bądź wpłynąć na wysokość kosztów leczenia.

Niezasadne jest w ocenie Sądu żądanie powódki ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

Roszczenie o naprawienie szkody - jak każde roszczenie majątkowe - charakteryzuje się określoną trwałością w czasie, ograniczoną jedynie terminem przedawnienia (por. art. 117 § 1 kc). Ustalenie odpowiedzialności sprawcy za szkodę przyszlą z reguły ma zapobiec przedawnieniu roszczenia oraz ma na celu wyeliminowanie lub przynajmniej złagodzenie trudności dowodowych mogących wystąpić z kolejnym procesie odszkodowawczym z uwagi na upływ czasu pomiędzy wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę, a dochodzeniem jej naprawienia.

Po wprowadzeniu w życie art. 442¹ kc powód nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, ze względu na zawartą tam regulację, która eliminuje niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda ta się ujawniła, przy czym powód w ramach istniejącego postępowania w żaden sposób nie wykazał, iż przy uwzględnieniu ujemnych następstw przedmiotowego zdarzenia może posiadać w przyszłości trudności dowodowe w ewentualnym przyszłym procesie, powodowanych upływem czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia.

W przypadku wystąpienia „nowej” szkody pozostającej w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym poszkodowany będzie mógł w terminie 3 lat od powzięcia wiadomości o jej wystąpieniu dochodzić jej naprawienia na drodze sądowej (art. 442¹ § 3 kc), dlatego jeśli powodowi przysługuje roszczenie o zasądzenie świadczenia, to brak jest interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 4 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1508/13, opubl. LEX nr 1540871, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 14 maja 2008r. w sprawie o sygn. akt I ACa 192/08, opubl. OSAB 2008/2-3/3.

Sąd miał również na względzie treść opinii sporządzonych na potrzeby niniejszego postępowania i wypowiedź specjalistów, co do możliwości wystąpienia w przyszłości negatywnych skutków w obszarze zdrowia powódki i ich rodzaju.

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego.

– por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. LEX nr 1314923, wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. LEX nr 1147804.

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. LEX nr 1506727.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 kc oraz o znowelizowaną na podstawie art. 2 pkt 1 lit. a i art. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1830) treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc i art. 359 § 1 i 2 - 2³ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. LEX nr 1396899, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. LEX nr 1306007, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. LEX nr 1416095.

Sąd miał przy tym również na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2016.2060 – j.t. ze zm.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. LEX nr 1369453, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

Wymagalność roszczenia odsetkowego dochodzonego w związku z podwyższeniem roszczenia w toku toczącego się już postępowania przysługuje powódce od daty jego zgłoszenia – por. uchwała SN z dnia 8 lipca 1993r. w sprawie o sygn. akt III CZP 80/93, opubl. OSP 1994/3/50.

O kosztach procesu w związku z częściowym uwzględnieniem powództwa orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w z art. 98 § 1 - 3 kpc i art. 100 kpc oraz § 2 pkt 5 w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 ze zm.) oraz w oparciu o treść art. 13 ust. 1 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2016.623 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.